

**Великотърновски университет
“Св. св. Кирил и Методий”**

ЕПОХИ

Издание

на Историческия факултет

Том XXIV (2016), Книжка 2

Университетско издателство
“Св. св. Кирил и Методий”
Велико Търново, 2016

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Главен редактор

проф. д.и.н. Иван Тютюнджиев, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

Зам.-главни редактори:

проф. д-р Пламен Павлов, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

доц. д-р Николай Кънев, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

Редакционен секретар:

доц. д-р Стефан Йорданов, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

Членове:

акад. Васил Гюзелев, БАН и Асоциация на византинистите и медиевистите в България

проф. Димитриос Гонис, Атински университет – гр. Атина, Гърция

проф. Мирослав Лешка, Лодзки университет – гр. Лодз, Полша

проф. д.ф.н. Татьяна Леонтиева, Тверски държавен университет – гр. Твер, Русия

проф. д.и.н. Милко Палангурски, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

проф. д-р Петко Петков, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

проф. д-р Румен Янков, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

проф. д-р Мария Иванова, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

ст. н. с. I ст. д-р Дан Дана, Национален център за научни изследвания – Париж, Франция

Отговорни редактори на броя:

доц. д-р Николай Кънев

доц. д-р Стефан Йорданов

Списание

ЕПОХИ

Книжка 2, 2016

Езиково-стилов редактор и коректор *Цветанка Рашкова*

Технически редактор *Силвия Панева*

Формат 60x84/8

Печатни коли 26,50

ISSN 2534-8418

Предпечатна подготовка и печат:

Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“, 2016

гр. В. Търново, ул. „Теодосий Търновски“ № 2

© Авторски колектив, 2016

© Университетско издателство “Св. св. Кирил и Методий”, 2016

гр. Велико Търново, ул. “Теодосий Търновски” № 2

ЕПОХИ

Историческо списание
на Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”

Книжка 2, 2016, година XXIV, MMXVI, ISSN 2534-8418

**St. Cyril and St. Methodius
University of Veliko Turnovo**

EPOHI

**Edition
of the Department of History**

Volume XXIV (2016), Issue 2

St. Cyril and St. Methodius
University Press
Veliko Turnovo, 2016

EDITORIAL BOARD:

Editor-in-Chief:

Ivan Tyutyundjiev, Prof., Dr. Hab., St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo

Deputy Editors-in-Chief:

Plamen Pavlov, Prof., Ph.D., St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo

Nikolay Kanev, Associate Prof., Ph.D., St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo

Executive Editor:

Stefan Yordanov, Associate Prof., Ph.D., St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo

Editors:

Acad. Vasil Gyuzelev, Prof., Dr. Hab., Member of the Bulgarian Academy of science and President of the Association of Byzantinists and Medievalists in Bulgaria

Demetrios Gonis, Dr. Hab., Professor Emeritus of University of Athens (Greece)

Miroslaw Jerzy Leszka, Prof., Dr. Hab., University of Lodz (Poland)

Tatyana Leontyeva, Prof., Dr. Hab., State University of Tver (Russia)

Milko Palangurski, Prof., Dr. Hab., St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo

Petko Petkov, Prof., Ph.D., St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo

Rumen Yankov, Prof., Ph.D., St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo

Mariya Ivanova, Prof., Ph.D., St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo

Dan Dana, Chargé de recherche de 1ère classe, Ph.D., Centre Nationale de la Recherche Scientifique – Paris (France)

Issue editors:

Nikolay Kanev, Associate Prof., Ph.D.

Stefan Yordanov, Associate Prof., Ph.D.

EPOHI

Journal of History
of St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo

Volume 2, 2016, XXIV, MMXVI, ISSN 2534-8418

СЪДЪРЖАНИЕ**AD GLORIAM**

ТЮТЮНДЖИЕВ, И. Велико Търново в научното творчество на акад. Васил Гюзелев	165
ЛАЗАРОВ, И. Философия на историята по Васил Гюзелев	168
МЛАДЕНОВ, М. Старата столица в житейския път на академик Васил Гюзелев	171

СТУДИИ

ГЕОРГИЕВА, Г. Поглед върху социалния профил на османския провинциален управител (По примера на еялет Румелия от края на XVIII и началото на XIX век)	177
---	-----

СТАТИИ И СЪОБЩЕНИЯ

КРЫКИН, С. М. Древняя фракийская цивилизация	203
СТОЙКОВ, В. Още веднъж за надписа от късноримската крепост „Ковачевско кале“ до град Попово	220
МЛАДЕНОВ, М. За локализацията на славянското племе верзители	230
ДИМИТРОВ, Д. Й. Никита Хониат срещу Мануил I Комнин: полемика, свързана с исляма, в контекста на византийската традиция	236
МИТЕВ, Н. Два малко познати извора за походите на Владислав Варненчик от 1443 – 1444 г.	243
ПИЛИПЧУК, Я. В. Крымское ханство в скандинавских и австрийских источниках	250
АНГЕЛОВА, Н. Свищов – търговски център през Възраждането	260
ДИМИТРОВА, Т. Образование и идеология по времето на диктатурата на генерал Примо де Ривера (1923 – 1930 г.)	268
МАРИНОВА, М. Начало на курс към открита съветизация на България и налагане на сталиновия модел на управление – кадрови рокади и динамика на партийния елит	275
МАНТАРЛИЕВ, Й. Българската земеделска и кооперативна банка и бежанският въпрос в България в края на Втората световна война (септември 1944 – април 1945 г.)	290

РЕЦЕНЗИИ, ОТЗИВИ, КНИГОПИС

КЪНЕВ, Н. Рец. на: Рабовянов, Д. Археологически проучвания в Южния сектор на Трапезица. Том 1: Средновековният град. Велико Търново, Изд. „Фабер“, 2015, 734 с., ISBN 978-619-00-0292-5	305
ИВАНОВ, И. Рец. на: Mirosław J. Leszka, Kiril Marinow. Carstwo Bułgarskie. Polityka – społeczeństwo – gospodarka – kultura, 866 – 971. Wydawnictwo Naukowe PWN SA. Warszawa, 2015, ss. 385	309
АТАНАСОВА, С. Рец. на: Иван Русев. Търговската модерност на Българското възрождение като култура и практика. Изследване и извори, Издателство „Ровита“. Велико Търново, 2015, 743 стр. с илюстрации	312
ПАЛАНГУРСКИ, М. Рец. на: Ангел Джонев, Отиваха юнаците, отиваха. Петдесет и трети пехотен резервен полк през Първата световна война (1915 – 1918 г.), Кюстендил – Добрич, 2016, Изд. „Фабер“	316
ХРИСТОВА, Н. Наши юбиляри: Доц. д-р Стела Монева. Биобиблиографска справка в чест на 60-годишнината ѝ	318
КЪНЕВ, Н. Наши юбиляри: Доц. д-р Стефан Йорданов. Биобиблиографска справка в чест на 60-годишнината му	326
ЛЕЧЕВ, В. Наши юбиляри: Доц. д-р Стефан Анчев. Биобиблиографска справка в чест на 60-годишнината му	346
АВТОРИТЕ В БРОЯ	358
ЕТИЧНИ ПРАВИЛА, които се съблюдават по отношение на научните публикации в списание „Епохи“	360
ИЗИСКВАНИЯ към оформяне на материалите за публикуване в списание „Епохи“	361

CONTENT

AD GLORIAM

TYUTYUNJIEV, I. Veliko Turnovo in the Scientific Works of Academician Vassil Gyuzelev	165
LAZAROV, I. Philosophy of History as expressed by Vassil Gyuzelev	168
MLADENOV, M. The Old Capital in the Path of Life of Academician Vassil Gyuzelev	171

STUDIA

GEORGIEVA, G. A Glance on the Social Profile of the Ottoman Provincial Governor (By the Example of Eyalet of Rumeli from the End of the 18 th to the Beginning of the 19 th Century)	177
--	-----

ARTICLES AND COMMUNICATIONS

KRYKIN, S. M. Ancient Thracian civilization	203
STOYKOV, V. Once again for the Inscription from the Late Roman fortress Kovachevsko kale (near the town of Popovo)	220
MLADENOV, M. On Location of the Slavic tribe of Berzetes	230
DIMITROV, D. Y. Niketas Choniates versus Manuel I Komnenos: disputes concernig Islam in the context of the Byzantine tradition	236
MITEV, N. Two little-known sources for the campaigns of 1443 – 1444 of Władysław III of Poland (Władysław of Varna)	243
PYLYPCHUK, Ya. V. Crimean Khanate in the Scandinavian and Austrian sources	250
ANGELOVA, N. Svishtov – a trading center during the Revival	260
DIMITROVA, T. Education and Ideology during the Dictatorship of General Primo de Rivera (1923 – 1930)	268
MARINOVA, M. The Onset of the Course to Open Sovietization of Bulgaria and Imposing Stalin’s Model – Cadre Displacements and Dynamics of the Party Elite	275
MANTARLIEV, Y. The Bulgarian Agricultural and Cooperative Bank and the Refugee issue in Bulgaria at the end of the World War II (September 1944 – April 1945)	290

CRITIQUE, REVIEWS, BIBLIOGRAPHY

KANEV, N. Rec. ad: Рабовянов, Д. Археологически проучвания в Южния сектор на Трапезица. Том 1: Средновековният град. Велико Търново, Изд. „Фабер“, 2015, 734 с., ISBN 978-619-00-0292-5 [Rabovyanov, D. Archeological Studies in the Southern section of Trapezitsa. Vol. 1. The Medieval Town. Veliko Turnovo: Publishing house “Faber”, 2015, 734 pp., ISBN 978-619-00-0292-5] (<i>in Bulgarian</i>)	305
IVANOV, I. Rec. ad: Mirosław J. Leszka, Kiril Marinow. Carstwo Bułgarskie. Polityka – społeczeństwo – gospodarka – kultura, 866 – 971. Wydawnictwo Naukowe PWN SA. Warszawa, 2015, ss. 385. [The Bulgarian Empire. Politics – society – economy – culture, 866 – 971. Warsaw, 2015, 385 pp.] (<i>in Polish</i>)	309
ATANASSOVA, S. Rec. ad: Иван Русев. Търговската модерност на българското възраждане като култура и практика. Изследване и извори, Издателство „Ровита“. Велико Търново, 2015, 743 стр. с илюстрации [Ivan Russev. The market modernity of the Bulgarian Revival as a culture and a practice. An investigation and records. Veliko Turnovo: Publishing house “Rovita”, 2015, 743 pp., ill.] (<i>in Bulgarian</i>)	312
PALANGURSKI, M. Rec. ad: Ангел Джонев, Отиваха юнаците, отиваха. Петдесет и трети пехотен резервен полк през Първата световна война (1915 – 1918 г.). Кюстендил – Добрич, Изд. „Фабер“, 2016 [Angel Djonev. The Valiant going, going. The 55 th reserve regiment during the First World War (1915 – 1918). Kjustendil – Dobrich: Publishing house “Faber”, 2016] (<i>in Bulgarian</i>)	316
HRISTOVA, N. Our jubilees: Association Professor PhD Stela Moneva. A bio-bibliography in honor of her 60 th anniversary	318
KANEV, N. Our jubilees: Association Professor PhD Stefan Yordanov. A bio-bibliography in honor of his 60 th anniversary	326
LECHEV, V. Our jubilees: Association Professor PhD Stefan Anchev. A bio-bibliography in honor of his 60 th anniversary	346
AUTHORS IN THIS ISSUE	358
ETHICAL PRINCIPLES of research and publication in the journal Eposhi [Epochs]	360
GUIDELINES for authors of the journal Eposhi [Epochs]	361